

Original article

Üniversite Öğrencilerinde Mizojini Algısını Etkileyen Faktörler Factors Affecting Misogyny Perception in University Students

Zeynep Pelin Morgül ^{a, *} & Durmuş Özbaşı ^b

^a Department of Women and Family Studies, Graduate School of Social Sciences, Çanakkale Onsekiz Mart University, Çanakkale, Türkiye

^b Departments of Educational Sciences, Faculty of Education, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale, Türkiye

Özet

Mizojini, kadınlara yönelik olumsuz tutumların, ayrımcılığın ve şiddetin normalleştirilmesiyle ortaya çıkan toplumsal bir olgudur. Ataerkil toplumlarda, kadınları değersizleştirme, cinsel nesneleştirme ve şiddeti haklı gösterme gibi tutumlar, mizojininin temel zihinsel altyapısını oluşturmaktadır. Bu çalışma, üniversite öğrencilerinin mizojini algılarını etkileyen çeşitli faktörleri incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışma kapsamında, öğrencilerine uygulanarak içselleştirilmiş Kadın Düşmanlığı Ölçeği aracılığıyla katılımcılardan "Erkekleri Kadınlardan Daha Değerli Görmek", "Kadınlara Güvenmemek", "Kadınları Değersizleştirme" ve demografik bilgiler üzerinden veri toplanmış ve bu veriler analiz edilmiştir. Araştırmada nicel veri analizi yöntemlerinden ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. İlişkisel tarama modeli, bir değişkenin diğer değişkenle olan ilişkisini inceleyerek, değişkenler arasındaki ilişkilerin ortaya konmasını hedeflemektedir. Veri toplama aracı olarak anket formu kullanılmıştır. Toplanan veriler IBM SPSS Statistics 20 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Analizler sonucunda içselleştirilmiş Kadın Düşmanlığı Ölçeğinin Cronbach alfa katsayısı .88 olarak hesaplanmıştır. Bu değer, .70'in üzerinde olduğu için ölçeğin güvenilir olduğunu göstermektedir. Alt ölçek boyutlarının Cronbach alfa kat sayıları ise "Kadını Değersizleştirme" 0.80, "Kadına Güvenmemek" 0.81 ve "Erkekleri Kadınlardan Daha Fazla Değer Verme" 0.77'dir. Çalışmada mizojini algısı ile cinsiyet, bölüm, gelir düzeyi ve eğitim düzeyi gibi demografik özellikler arasındaki ilişkiler parametrik ve nonparametrik testlerle analiz edilmiştir. Veri analizleri sonucunda, özellikle cinsiyet değişkeni açısından, tüm alt ölçek boyutlarında anlamlı farklılıklar gözlemlenmiştir. Bununla birlikte, mizojini ile sosyal medya kullanım süresi arasındaki ilişki de incelenmiş ve sosyal medyanın kadın düşmanlığı üzerinde düşük düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. Araştırma bulguları, toplumsal cinsiyet eşitsizliği ve mizojininin, bireylerin yalnızca psikolojik etmenlere dayalı olmadığını ve cinsiyete dayalı rollerin mizojiniyi etkilediğini ortaya koymaktadır. Cinsiyet haricinde sosyal medya kullanımı ve annenin eğitim durumu gibi farklı değişkenlerde de düşük düzeyde olsa da anlamlı farklılıklar görülmektedir.

Anahtar kelimeler: Mizojini, içselleştirilmiş Kadın Düşmanlığı, Cinsiyet Eşitsizliği, Toplumsal Cinsiyet

Abstract

Misogyny is a social phenomenon that emerges through the normalization of negative attitudes, discrimination, and violence against women. In patriarchal societies, attitudes such as devaluing women, sexual objectification, and justifying violence form the fundamental mental framework of misogyny. This study aims to examine the various factors that influence university students' perceptions of misogyny. Within the scope of the study, data were collected from university students using the Internalized Misogyny Scale. Through this scale, data were obtained on the sub-dimensions of "Valuing Men More Than Women," "Distrust Toward Women," and "Devaluing Women," along with demographic information. The study employed the relational survey model, one of the quantitative data analysis methods. This model aims to reveal the relationships between variables by examining how

* Corresponding author:

Morgül Pelin Z is a student in the Master's program in Women and Family Studies at Çanakkale Onsekiz Mart University, Çanakkale, Türkiye. Her research interests include gender, internalized misogyny, and related topics. She currently resides in Çanakkale, Türkiye.
Email: zeyneppelinsoydemir@gmail.com

one variable relates to others. A questionnaire form was used as the data collection tool. The data collected were analyzed using the IBM SPSS Statistics 20 software. As a result of the analyses, Cronbach's alpha coefficient of the Internalized Misogyny Scale was calculated as .88. Since this value is above .70, it indicates that the scale is reliable. The Cronbach's alpha coefficients of the sub-dimensions were .80 for "Devaluing Women," .81 for "Distrust Toward Women," and .77 for "Valuing Men More Than Women." The study analyzed the relationships between perceptions of misogyny and demographic variables such as gender, department, income level, and parental education level using both parametric and non-parametric tests. The data analysis revealed statistically significant differences across all sub-dimensions, particularly in terms of gender. In addition, the relationship between the duration of social media use and misogyny was also examined, and it was found that social media had a weak but significant association with misogynistic attitudes. The findings of the study indicate that gender inequality and misogyny are not solely based on psychological factors but are also shaped by gender-based roles. Besides gender, other variables such as social media use and the mother's level of education were also found to have weak but statistically significant effects.

Keywords: Misogyny, Internalized Misogyny, Gender Inequality, Gender

Received: 07 January 2025 * **Accepted:** 16 June 2025 * **DOI:** <https://doi.org/10.29329/jeps.2025.1332.3>

GİRİŞ

Mizojinin kökeni, Eski Yunanca "msugun" kelimesinden türetilmiş olup, doğrudan kadın düşmanlığı anlamını taşımaktadır. Mizojini, mitler ve kültürel inançlarla nesiller boyu aktarılmış ve kadının "cadı" gibi söylemlerle aşağılanmasına yol açmıştır (Sözbir vd., 2020). Mizojini, kadınlara yönelik doğrudan ya da dolaylı biçimde uygulanan önyargı, düşmanlık, öfke ve şiddet gibi çeşitli biçimleri içeren çok boyutlu bir kavramdır. Kadın ve erkeğe yönelik olarak oluşan cinsiyetler arasındaki farklar, kültürel, dini, mitolojik ve tarihsel söylemlerle şekillenmektedir. Mizojini, toplumsal cinsiyetin bir sonucu olarak ortaya çıkmaktadır ve kadınları erkeklerden ayıran inançları ve davranışları kapsamaktadır (Bitmez, 2019). Bu bağlamda mizojini kültürle ilişkilidir. Toplumsal cinsiyet, sadece biyolojik farklardan öte, toplumun erkek ve kadınlara atfettiği rollerdir. Bu roller, kadını genellikle "korunmaya muhtaç, zayıf ve hizmet etmesi gereken" bir varlık olarak tanımlar, erkekleri ise "güçlü, söz sahibi ve koruyucu" figürler olarak konumlandırmaktadır (Bitmez, 2019). Kadının toplum tarafından değersizleştirilmesi, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Bu durum, kadının erkeklerden daha az değerli olduğu inancına dayanır ve kadınların cinsel obje olarak görülmesi, toplumsal algıda onları daha düşük bir statüye yerleştirmektedir (Bem, 1993). Simone de Beauvoir (1956), kadının ataerkil sistemin sürdürülmesinde kadının ötekileştirilmesinin önemli olduğunu belirtmektedir. Kadına güvenmeme de mizojinin bir başka boyutudur. Toplumda kadınların becerileri ve kararları, erkeklerinkilerden daha düşük görülür (Fiske, 2001). Toplumsal cinsiyetin erkekleri kadınlardan daha değerli görmesi, kültürel bir konu olarak görülmektedir (Batuş vd., 2011).

KURAMSAL ÇERÇEVE

Mizojini ve Etki Alanı

Mizojini, yalnızca kültürel bir inanç sistemiyle sınırlı kalmaz, aynı zamanda toplumsal yapının farklı alanlarına da sirayet eder. Kadına yönelik içselleştirilmiş düşmanlık, kadının çalışma hayatında da var olan bir olgudur. İş hayatı kadınların karşılaştığı eşitsizliklerin ve önyargıların en belirgin olduğu alanlardan biridir. Kadınlar, çoğunlukla düşük ücretli işlerde ve zor koşullar altında çalışmaktadırlar. Hem evdeki hem de işyerindeki görevlerde kadın emeği sömürülmüş, kadınlar "ucuz iş gücü" olarak görülmüştür (Kılıç ve Karaçay, 2021). Kadınların kariyerini engelleyen "cam tavan" olgusu ve maruz kaldıkları mobbing uygulamaları, ataerkil sistemin kadınların ekonomik özgürlüklerini bir tehdit olarak algılamasının göstergesidir (Türel ve Dolmacı, 2013). Mizojinin en görünür olduğu bir diğer alan ise medyadır. Medyada kullanılan cinsiyetçi dil, kadınların toplumdaki yerini tanımlamakta ve onları baskılayıp küçük düşürmektedir (Maigret, 2011). Yeni medyanın sebep olduğu siber mizojini, internetin anonim yapısından kaynaklanarak kadınlara yönelik taciz ve şiddet içeren davranışları tanımlamaktadır. Siber mizojini, özellikle çevrimiçi sosyal medya ve oyun platformlarında yaygındır. Kadınlara yönelik düşmanlık ve şiddeti savunan, cinsiyetçi bir grup olarak, sosyal medyada yankı odalarında bir araya gelen kendilerini zorunlu bekarlar olarak tanımlayan İncel gruplar oluşmaktadır. Kadın düşmanı olan bu gruplar ilk olarak 1970'li yıllarda, yükselen ikinci dalga feminizm akımına karşı, erkeklerin oluşturduğu gruplar olarak ortaya çıkmıştır (Bayraktar, 2023). İkinci dalga feminizm akımının konuları Kate Millet'in *Cinsel Politika* adlı eserinde yer alan cinsiyet eşitsizliğinin de politikliği, kadınların çalışma yaşamına katılımı, eğitimde eşit fırsatları, üreme hakları, aile içi rollerin yeniden tanımlanması ve cinsiyet temelli şiddetle mücadele gibi konulardır (Temelli, 2022). İkinci dalga feminizmin bu konularına karşı erkeklerin gruplaşmasından ise günümüze kadar gelen ve sosyal medyada çevrimiçi anonim platformlarda yer alan, terör olarak tanımlanan suçlara karışan grup ise İncel (involuntary celibate), istemsiz bekarlar olarak adlandırılan gruptur. Bu grup ilk olarak 1997 yılında bir üniversite öğrencisi tarafından kurulan çevrimiçi bir topluluktur. Bu topluluğun amacı ise flört ve cinsellik konularında zorlanan ve reddedilen erkeklerin deneyimlerini paylaşarak birbirlerine destek oldukları bir alan olmasıdır. Ancak bu oluşum zamanla kadınlara yönelik öfke barındıran bir alt kültüre dönüşmüştür. İncel ideolojisine göre toplumsal ilişkiler fiziksel çekiciliğe dayalı bir hiyerarşiyle düzenlenmektedir. Bu ideolojiye göre hiyerarşinin en üstünde çekici bireyler ve en altında da istemsiz bekarlar bulunmaktadır. Kadınlar ise yalnızca çekici olanları tercih etmektedir (Sparks vd.,2022). İncel altkültürü, erkeklerin kadınlarla olan ilişkilerinde başarısız olduklarına inanan ve bu başarısızlıkları kadınlara atfeden bireylerden oluşur. Bu grup, sosyal medya üzerinden kendilerini desteklerken, kadın düşmanlığını kendi çevrelerine yaymayı amaçlamaktadırlar (Temelli, 2022).

Mizojini, toplumsal cinsiyet eşitsizliği ile derinden bağlantılı olan çok boyutlu bir yapıdır ve kadınların sosyal, ekonomik ve kültürel alanlarda maruz kaldığı ayrımcılığı pekiştiren bir olgudur.

Kadına yönelik içselleştirilmiş düşmanlık, iş hayatından medyaya, sosyal medyadan günlük yaşamın her alanına kadar derin bir etkiye sahiptir.

Mizojiniyi Etkileyen Faktörler

Mizojini, sosyolojik olarak ele alındığında dinamik bir olgu olarak karşımıza çıkmaktadır. Mizojini olgusuna etki eden birden fazla faktör bulunmaktadır. Mizojini kavramı toplum tarafından üretildiği için kültürden ve toplumsal cinsiyet kavramından da ayrı ele alınamaz. Bu sebeple de mizojiniyi etkileyen faktörlerin neler olabileceğinin tespit edilmesi ve bu faktörler üzerinde durulması kadın düşmanlığının önüne geçilebilmesinde önemli rol oynamaktadır. Buna yönelik olarak bireylerin nasıl bir ailede yetiştikleri, hangi kültür seviyesine sahip oldukları, sosyal medya alışkanlıkları ve ekonomik durum gibi konular göz önünde bulundurulmaktadır (Biescas vd., 2023).

Cinsiyet farklılıkları, kadınlara yönelik olumsuz tutumların şekillenmesinde önemli rol oynamaktadır ve eğitim düzeyi arttıkça mizojinik tutumların azaldığı gözlemlenmektedir. Ekonomik duruma göre ise bireylerin toplumsal cinsiyet algılarının düşük gelirli bireylerde geleneksel cinsiyet rollerine bağlı kalmanın daha yaygın olduğu görülmektedir (Kyriazos ve Poga, 2023). Üniversite tercihlerinin de toplumsal cinsiyet rollerini yansıttığı ve bazı bölümşerde kadınların azınlıkta olduğu görülmektedir (Turnbull vd., 2019). Mizojiniyi etkileyen faktörlerin neler olduğunu tespit etmeye yönelik yapılan bu çalışmada literatür taraması sonucunda belirlenen olası faktörler demografik, kültürel ya da bireysel alışkanlıklarla ilgili olarak görülmüştür.

Cinsiyet Faktörü:

Kadın ve erkek cinsiyetinin biyolojik olarak farklılıklarının haricinde kadın ve erkeğin davranış ve düşünce yapılarındaki farklılıklar ve tarihsel süreçte buna yönelik oluşan roller ve önyargıların bütünü kapsayan kavrama toplumsal cinsiyet kavramı denmektedir (Baydar ve Günay, 2025). Ataerkil kültürel yapıda bulunan topluluklarda kadın ve erkek cinsine yönelik ayrımlar oldukça keskindir. Buna yönelik olarak da kadına yönelik düşmanlık erkek cinsinde kadın cinsine göre daha fazla görülmektedir. Çünkü erkek cinsi bu sistem içerisinde kadını ötekileştirmektedir (Beauvoir, 1956). Türkiye’de buna yönelik yapılan bir çalışmada erkeklerin toplumsal cinsiyet rolleri tutumlarının arttıkça kadın düşmanlığı seviyelerinin de arttığı gözlemlenmiştir (Güngör ve Uyanık, 2024).

Eğitim Faktörü:

Eğitim, toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasında en önemli basamaklardan biridir. Kadın ve erkeğin toplumda ve iş hayatında, ekonomik düzeyde eşitliğinin kabul edilmesi ve sağlanması için kadın ve erkeğin eşit eğitim şartlarına sahip olması gerekmektedir. Ancak kadın ve erkekler günümüzde hâlâ eşit eğitim şartlarına sahip değildir. Kadının eğitim almasının yanında ev işlerine yardım etmesi gibi toplumsal cinsiyet rollerini yerine getirmesi beklenmektedir. Bununla birlikte, kadınlar yükseköğrenimden, ailelerinin veya eşlerinin beklentileri doğrultusunda vazgeçebilmektedir. (Suveren,

2022). Kadın ve erkeğin eğitimde eşitliğinin sağlanması cinsiyetlerin birbirlerine yönelik rol kalıplarını da değiştirebilecek düzeydedir. Örneğin, çalışan ve ailenin geçimini sağlayan erkek, evdeki kadın bireylerden daha değerli olarak görülmektedir. Eğitimsizlik, işsizlik gibi konular kadınların erkeklerden daha aşağı bir konumda görülmesine sebep olarak doğrudan kadına yönelik düşmanlığı beslemektedir (Buchmann vd., 2008).

Ekonomik Durum Faktörü:

Kadınların eğitim hayatında karşılaştıkları eşitsizlikler iş hayatına da yansımaktadır. Yeterli eğitim düzeyine sahip olamayan kadınlar yalnızca belirli mevkilere kadar yükselebilmektedirler ya da iş hayatında yer alamamaktadır (Acker, 1990). İş hayatında mobbinge maruz kalmakta ve erkeklerle eşit hak ve ücretlere sahip olamamaktadırlar. Çalışma saatleri, evlilik, doğum izinleri, aile beklentileri, iş yerinde yaşanan tacizler ise kadınların iş hayatında yaşadıkları başka zorluklardır. Ekonomik yeterliliğe sahip olamayan kadın, erkek tarafından yönetilmeye ve erkeği yüceleştirmeye, kısaca ataerkil sisteme hizmet etmektedir (Huber, 1988).

Sosyal Medya Kullanımı Faktörü:

Suveren (2022), toplumların internet kullanım alışkanlıklarının değiştiğini ve internette linç kültürünün daha hızlı yayıldığını, buna yönelik olarak da çevrimiçi kadın düşmanlığı gibi bir gerçeğin oluştuğunu söyler. Bunun Türkiye’deki örneklerinden biri “Ekşi Sözlük” platformudur. Platforma katılan ilk kadın yazara tepki gösterildiği gibi platformda tartışmaya açılan başlıklar ya da başlık altına yazılan yorumlar da mizojinist söylemler içermektedir (Aslantürk ve Turgut, 2015).

Üniversite Bölüm Tercih Faktörü:

Toplumsal cinsiyet rolleri kadın ve erkeklerin hangi meslekleri yapacağını da belirlemektedir. Buna yönelik olarak kadın ve erkeklerin bölüm tercihleri şekillenmektedir. Örneğin, hemşirelik bölümünü tercih edenlerin çoğunluğunu kadınların, mühendislik bölümünü tercih edenlerin çoğunluğunu ise erkeklerin oluşturması, toplumsal cinsiyet rollerinin meslek seçimleri üzerindeki etkisini göstermektedir. (Gökçen ve Kavas, 2018).

ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu çalışmanın amacı, mizojininin farklı boyutlarını inceleyerek, kadınların toplumsal yaşamda karşılaştığı zorlukları daha iyi anlamak ve bu olguyu daha derinlemesine analiz etmektir. Buna yönelik olarak mizojini kavramına ilişkin üniversite öğrencilerinin algılarını belirleyen demografik ve bireysel faktörleri analiz etmeyi amaçlamaktadır. Araştırmanın bağımlı değişkeni, “İçselleştirilmiş Kadın Düşmanlığı Ölçeği”nden elde edilen puanlardır. Bağımsız değişkenler ise katılımcıların demografik bilgilerini içeren anket formundaki verilerdir. Bu doğrultuda, araştırmanın alt amaçları şu şekilde belirlenmiştir:

1. İçselleştirilmiş Kadın Düşmanlığı Ölçeğinden elde edilen puanların cinsiyetle anlamlı bir fark oluşturup oluşturmadığının incelenmesi.
2. İçselleştirilmiş Kadın Düşmanlığı Ölçeğinden elde edilen puanların, üniversite bölümü ile anlamlı bir ilişki oluşturup oluşturmadığının incelenmesi.
3. İçselleştirilmiş Kadın Düşmanlığı Ölçeğinden elde edilen puanların, gelir durumu ile anlamlı bir bağlantı gösterip göstermediğinin incelenmesi.
4. İçselleştirilmiş Kadın Düşmanlığı Ölçeğinden elde edilen puanların, katılımcıların aylık okudukları kitap sayısına göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğinin incelenmesi.
5. İçselleştirilmiş Kadın Düşmanlığı Ölçeğinden elde edilen puanların, sosyal medyada geçirilen süre ile anlamlı bir ilişki olup olmadığının incelenmesi.
6. İçselleştirilmiş Kadın Düşmanlığı Ölçeğinden elde edilen puanların, anne ve babanın eğitim durumu ile anlamlı bir ilişki oluşturup oluşturmadığının incelenmesi.
7. Katılımcıların cinsiyet, gelir düzeyi, anne ve babanın birliktelik durumu, sosyal medya kullanım sıklığı ve aylık okuma alışkanlıkları gibi bağımsız değişkenlerin İçselleştirilmiş Kadın Düşmanlığı Ölçeği puanları üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir etkiye sahip olup olmadığının değerlendirilmesi.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırma yalnızca 2023-2024 eğitim yılının bahar döneminde üniversite öğrencileriyle sınırlı olarak gerçekleştirilmiştir.

ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Araştırma Modeli

Bu araştırmada, İçselleştirilmiş Kadın Düşmanlığı Ölçeğinden elde edilen puanlar ile demografik veriler arasındaki neden-sonuç ilişkisini incelemek amacıyla ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Bu model, doğrudan müdahale olmaksızın değişkenler arasındaki olası nedensel ilişkileri analiz etmeyi amaçlamaktadır (Can, 2022). Araştırmada birden fazla değişken bulunduğu ve elde edilecek ölçek puanları ile bu değişkenler arasında nedensel bir ilişki olup olmadığı inceleneceğinden dolayı bu yöntem tercih edilmiştir.

Araştırmanın Çalışma Grubu

Araştırmanın evreni, üniversitede öğrenim gören Coğrafya Öğretmenliği, Fen Bilgisi Öğretmenliği, İngilizce Öğretmenliği, Japonca Öğretmenliği, Kimya Öğretmenliği, Matematik Öğretmenliği, Okul Öncesi Öğretmenliği, Özel Eğitim Öğretmenliği, Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik, Sınıf Öğretmenliği, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği, Türkçe Öğretmenliği bölümlerindeki

öğrencilerden oluşmaktadır. Çalışma 351 kişi ile gerçekleştirilmiştir. Katılımcılara ait demografik bilgiler aşağıdaki Tablo 1’de yer almaktadır.

Tablo 1. Katılımcılara Ait Demografik Veriler

	Kategori	N	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kadın	220	62,7
	Erkek	131	37,3
Yaş	18-20 yaş	153	43,6
	21 yaş ve üstü	198	56,4
Ailenizin Yaşadığı Yer	Doğu Anadolu Bölgesi	17	4,8
	Akdeniz Bölgesi	13	3,7
	Güneydoğu Anadolu Bölgesi	21	6
	Ege Bölgesi	148	42,2
	İç Anadolu Bölgesi	37	10,5
	Karadeniz Bölgesi	17	4,8
	Marmara Bölgesi	93	26,5
	Yurtdışı	5	1,4
Gelir Düzeyi	10000-30000	215	61,3
	30001-50000	100	28,5
	50001 ve Üzeri	36	10,03

Araştırmaya katılan bireylerin demografik özellikleri incelendiğinde, katılımcıların %62,7’sini kadınlar, %37,3’ünü ise erkekler oluşturmaktadır. Yaş dağılımında ise %43,6’sı 18-20 yaş aralığında, %56,4’ü ise 21 yaş ve üzerindedir. Katılımcıların ailelerinin yaşadığı bölgelere bakıldığında, en yüksek oran %42,2 ile Ege Bölgesi’nde yaşamaktadır; bunu %26,5 ile Marmara Bölgesi ve %10,5 ile İç Anadolu Bölgesi takip etmektedir. Gelir düzeyi açısından bakıldığında, ailelerin yüzde %61,3’ünün 10.000-30.000 TL aralığında, %28,5’inin 30.001-50.000 TL aralığında ve sadece %10,03’ünün 50.001 TL ve üzeri gelir seviyesinde olduğu görülmektedir.

Araştırmada Kullanılan Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada, içselleştirilmiş kadın düşmanlığı düzeyini ve çeşitli demografik değişkenlerle olan ilişkisini belirlemek amacıyla anket yöntemi kullanılmıştır. Anket formunda katılımcılara; cinsiyet, üniversite bölümü, ebeveynlerin eğitim durumu, aile gelir düzeyi gibi demografik bilgiler ile aylık okunan ders dışı kitap sayısı ve sosyal medyada geçirilen günlük süreye ilişkin sorular yöneltilmiştir. Araştırmada, Sözbir ve arkadaşları tarafından geliştirilen ve kullanım izni alınmış olan “İçselleştirilmiş Kadın Düşmanlığı Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek; “Kadını Değersizleştirme”, “Kadına Güvenmeme” ve “Erkeklerle Kadınlardan Daha Fazla Değer Verme” olmak üzere üç alt boyuttan oluşmakta ve toplam 17 madde içermektedir. 7’li Likert tipi olan bu ölçekten alınabilecek minimum puan 17, maksimum puan ise 119’dur. Ölçek ters madde içermemektedir. Ölçeğin geçerlilik ve güvenilirlik analizleri sonucunda, bu araştırma kapsamında elde edilen verilerle genel Cronbach alfa katsayısı .88 olarak hesaplanmış ve

ölçeğin yüksek düzeyde güvenilir olduğu belirlenmiştir. Alt ölçeklere ilişkin Cronbach alfa katsayıları sırasıyla; “Kadını Değersizleştirme” için .80, “Kadına Güvenmeme” için .81 ve “Erkeklerle Kadınlardan Daha Fazla Değer Verme” için .77’dir.

Verilerin Toplanması

Araştırma verileri 2023-2024 bahar döneminde, etik kurul onayı alındıktan sonra ilgili öğrenci grubuna anket yoluyla uygulanarak toplanmıştır.

Verilerin Analiz Yöntemi

Araştırmada, anket formu ile toplanan veriler IBM SPSS Statistics 20 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Analiz öncesinde, katılımcıların demografik bilgileri gruplandırılmış ve betimsel istatistiksel analizler yapılmıştır. Her bir değişkenin Z değeri +3 ile -3 aralığında olup olmadığı kontrol edilmiş, bu aralık dışında kalan 7 anket analiz dışı bırakılmıştır.

BULGULAR

Bu bölümde anket verilerinden elde edilen İçselleştirilmiş Kadın Düşmanlığı Ölçeği puanları ve katılımcıların demografik verilerinin analizine yer verilmektedir. Birinci alt amaca göre cinsiyet değişkeninin katılımcılardan elde edilen İçselleştirilmiş Kadın Düşmanlığı Ölçeği puanları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığına yönelik yapılan istatistiksel analiz Mann-Whitney U testi sonuçlarına tablo 2’de yer verilmektedir.

Tablo 2. Cinsiyet değişkeni ile İçselleştirilmiş Kadın Düşmanlığı Ölçeği Mann-Whitney U testi

	Cinsiyet	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p	η^2
Kadına Değer Vermeme	Kadın	220	137,99	30358,00	6048,000	.00	0.20
	Erkek	131	239,83	31418,00			
Kadına Güvenmeme	Kadın	220	154,05	33891,50	9581,500	.00	0.31
	Erkek	131	212,86	27884,50			
Erkeğe Daha Fazla Güvenme	Kadın	220	137,41	30230,50	5920,500	.00	0.19
	Erkek	131	240,81	31545,50			

P<.05*

Tabloya göre “Kadına Değer Vermeme”, “Kadına Güvenmeme” ve “Erkeğe Daha Fazla Güvenme” alt boyutlarında Mann-Whitney U testi sonuçlarına göre erkek katılımcıların, kadın katılımcılara kıyasla daha yüksek puanlara sahip olduğu belirlenmiştir. Etki büyüklüğü değerleri incelendiğinde, bu farkların orta düzeyde etkili olduğu görülmektedir. Tabloya göre erkek katılımcıların içselleştirilmiş kadın düşmanlığı düzeylerinin kadınlara kıyasla daha yüksek olduğunu göstermektedir.

İkinci alt amaca göre katılımcıların Üniversitede okudukları bölüm ile İçselleştirilmiş Kadın Düşmanlığı Ölçeğinden elde edilen puanlar arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını analiz etmek amacıyla yapılan Ki-Kare testi analizine tablo 3’de yer almaktadır.

Tablo 3. Üniversite bölümleri ile İçselleştirilmiş Kadın Düşmanlığı Ölçeği Ki-Kare testi

Değişken	Chi-Square	sd	P	η^2
Kadına Değer Vermeme	42,95	11	.000	0.12
Kadına Güvenmeme	15,51	11	.160	0.04
Erkeğe Daha Fazla Değer Verme	45,60	11	.000	0.12

P<.05*

Tabloya göre Ki-kare testinde, “Kadına Değer Vermeme” ve “Erkeğe Daha Fazla Değer Verme” değişkenlerinde gruplar arasında anlamlı farklılıklar bulunmuştur ($p < .05$). Her iki değişken için etki büyüklüğü ($\eta^2 = 0.12$) orta düzeydedir. “Kadına Güvenmeme” değişkeninde elde edilen sonuç istatistiksel olarak anlamlı değildir ($p > .05$).

Üçüncü alt amaca göre katılımcıların gelir durumları ile İçselleştirilmiş Kadın Düşmanlığı Ölçeğinden aldıkları puanlar arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını analiz etmek için yapılan Mann-Whitney U testi bulguları tablo 4’de yer almaktadır.

Tablo 4. Erkeğe Daha Fazla Değer Verme ve Gelir Durumu Mann-Whitney U Tablosu

Gruplar	N	Sıra Ortalaması	Sd	X ²	P	Anlamlı Fark	η^2
Düşük Gelir Düzeyi	215	162,16	2	15,726	.00	Düşük gelir düzeyi-Orta Gelir Düzeyi	0.04
Orta Gelir Düzeyi	100	186,52				Düşük Gelir Düzeyi Yüksek Gelir Düzeyi	
Yüksek Gelir Düzeyi	36	229,46				Orta Gelir Düzeyi-Yüksek Gelir Düzeyi	

P<.05

Mann-Whitney U testi sonuçlarına göre, “Erkeğe Daha Fazla Değer Verme” değişkeni ile gelir düzeyi arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar bulunmuştur ($p < .05$). Gelir düzeyi gruplarına göre sıralama ortalamaları incelendiğinde, düşük gelir düzeyi ile orta gelir düzeyi, düşük gelir düzeyi ile yüksek gelir düzeyi, orta gelir düzeyi ile yüksek gelir düzeyi arasında anlamlı farklılıklar görülmektedir. Ancak etki büyüklüğüne bakıldığında oldukça azdır ($\eta^2 = 0.04$).

Dördüncü alt amaca göre İçselleştirilmiş Kadın Düşmanlığı Ölçeğinden elde edilen puanların, katılımcıların aylık okudukları kitap sayısına göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği incelendiğinde yapılan Mann Whitney U testi bulguları tablo 5’te yer almaktadır.

Tablo 5. Aylık Okunan Kitap Sayısı Mann Whitney U testi tablosu

	Aylık Okunan Kitap	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p	η^2
Kadına Değer Vermeme	0-5 kitap arası	44	202,97	8930,50	5893,500	,169	0.06
	6-10 kitap arası	307	172,14	52845,50			
Kadına Güvenmeme	0-5 kitap arası	44	195,56	8604,50	4893,500	,003	0.06
	6-10 kitap arası	307	173,20	53141,50			
Erkeğe Daha Fazla Değer Verme	0-5 kitap arası	44	218,28	9604,50	4893,500	,054	0.06
	6-10 kitap arası	307	169,94	52171,50			

P<.05

Katılımcıların kitap okuma alışkanlıkları ile İçselleştirilmiş Kadın Düşmanlığı Ölçeğinden elde edilen puanları arasında yapılan Mann-Whitney U testi sonuçlarına göre “Kadına Güvenmeme” alt boyutunda anlamlı bir farklılık görülmektedir. Bu sonuca göre çok kitap okuyan bireylerin “kadına güvenmeme” düzeyleri, daha azdır. Etki büyüklüğü ise düşük düzeydedir. Diğer alt boyutlarda, “Kadına Değer Vermeme” ve “Erkeğe Daha Fazla Değer Verme” alt boyutları ise istatistiksel olarak anlamlı bir fark gözlenmemiştir.

Beşinci alt amaca yönelik olarak katılımcıların sosyal medyada geçirdikleri süre İçselleştirilmiş Kadın Düşmanlığı Ölçeğinden aldıkları puanların istatistiksel yorumlarına tablo 6’da yer verilmektedir.

Tablo 6. Sosyal Medyada Günlük Geçirilen Süre Mann Whitney U testi tablosu

	Sosyal Medyada Geçirilen Günlük Süre	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p	η^2
Kadına Değer Vermeme	0-5 saat	239	174,11	41613,00	12933,000	,60	0.01
	6-10 saat	112	180,03	22116,00			
Kadına Güvenmeme	0-5 saat	239	167,15	39950,00	11270,000	,01	0.07
	6-10 saat	112	194,88	21826,00			
Erkeğe Daha Fazla Değer Verme	0-5 saat	239	165,94	39660,00	10980,000	,00	0.08
	6-10 saat	112	197,46	22116,00			

P<.05

Tabloda Mann-Whitney U testi sonuçlarına göre sosyal medyada günlük geçirilen süre ile İçselleştirilmiş Kadın Düşmanlığı Ölçeğinden elde edilen puanlar arasında “Kadına Güvenmeme” ve “Erkeğe Daha Fazla Değer Verme” alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar görülmektedir

ancak etki büyüklüğü düşük düzeydedir. “Kadına Değer Vermeme” alt boyutunda anlamlı bir fark saptanmamıştır.

Altıncı alt amaca göre İçselleştirilmiş Kadın Düşmanlığı Ölçeğinden elde edilen puanların, anne ve babanın eğitim durumu ile anlamlı bir ilişki oluşturup oluşturmadığı analiz edildiğinde babanın eğitim durumu ile İçselleştirilmiş Kadın Düşmanlığı Ölçeğinden elde edilen puanlar arasında anlamlı bir farklılık görülmediğinden yalnızca annenin eğitim durumu ile alt ölçek maddelerinin istatistiksel değerlendirmesi tablo 7’de yer almaktadır.

Tablo 7. Annenin Eğitim Durumu Kruskal Wallis Tablosu

Değişken	X ²	sd	P	Anlamlı Fark	η ²
Erkeğe Daha Fazla Değer Verme	21,966	5	.001	Eğitim Almadı-Lise İlkokul-Lise Ortaokul-Lise	0,04

P<.05*

Annenin eğitim durumu ile “Kadına Değer Vermeme” ve “Kadına Güvenmeme” alt boyutları arasında anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Ancak annenin eğitim düzeyi ile katılımcıların “Erkeğe Daha Fazla Değer Verme” alt boyutundan elde edilen puanları arasında anlamlı bir ilişki görülmektedir. Etki büyüklüğü ise düşük düzeydedir.

Yedinci alt amaca göre katılımcıların cinsiyet, gelir düzeyi, sosyal medya kullanım sıklığı ve aylık okuma alışkanlıkları gibi bağımsız değişkenlerin, İçselleştirilmiş Kadın Düşmanlığı Ölçeği puanları üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir etkiye sahip olup olmadığını değerlendirmek amacıyla yapılan çoklu doğrusal regresyon analizi bulguları tablo 8’de yer almaktadır.

Tablo 8. Çoklu Doğrusal Regresyon

Değişken	B	Standart Hata	B	T	P	İkili r	Kısmi r
Sabit	58.918	4.248	-	13.871	.000	-	-
Sosyal Medyada Geçirilen Günlük Süre	-3.602	1.882	-	-1.914	.057	0.959	1.042
Aylık Okunan Kitap Sayısı	-4.682	3.687	-	-1.270	.205	0.946	1.057
Gelir Düzeyi	0.414	1.824	0.012	0.227	.821	0.935	1.070
Cinsiyet	-17.345	1.859	-	-9.330	.000	0.942	1.061
R=,501		R ² =,238					
F (5-292) = 19,531		P=,000					

P<.05

Çoklu Doğrusal Regresyon analizi sonucunda, yalnızca Cinsiyet değişkeni ölçekten elde edilen puanla anlamlı bir ilişkiye sahiptir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Araştırma bulguları değerlendirildiğinde, değişkenler arasındaki en anlamlı farklılık cinsiyet değişkeni için gözlemlenmiştir. Erkek katılımcıların, kadınlara kıyasla tüm alt boyutlarda daha yüksek mizojini tutumuna sahip olması, toplumsal cinsiyet rollerinin ve ataerkil yapının erkeklerin kadınlara yönelik tutumlarını şekillendirmeye devam ettiğini ortaya koymaktadır. Örneğin, erkekler daha güçlü bir sosyal egemenlik yönelimi taşımaktadır ve bu sebeple de kadınları daha korunması gereken varlıklar olarak görmektedirler (Fiske, 2001). Baydar ve arkadaşlarının (2025) yalnızca erkeklerle yapılan çalışması kadına yönelik şiddetin toplumsal cinsiyet temelli nedenlerle oluştuğunu ve özellikle düşmanca cinsiyetçiliğin kadın düşmanlığı aracılığıyla şiddet tutumlarını güçlendirdiğini ortaya koymaktadır. Bir diğer erkeklerle yapılan çalışma ise Gültekin ve Durmuş'a (2025) ait olan çalışmanın sonucunda geleneksel erkeklik rollerini benimseyen erkeklerin kadınlara güven duymama gibi mizojinist tutumlara sahip olduğunu ve bu erkeklerin de psikolojik destek almaya olumsuz baktığını ortaya koymaktadır. Erenoğlu ve Sözbir'in (2024) kadınlarla yapmış olduğu araştırmasında, içselleştirilmiş kadın düşmanlığı arttıkça flört şiddetinin kabulü de arttığı tespit edilmiştir. Güler ve arkadaşlarının (2024) yaptığı çalışmada ise, kadın düşmanlığı ile ebeveynlik dayanıklılığı arasında negatif ilişki bulunmuş, kadın düşmanlığının bireyin aile ilişkileri ve ruh sağlığı üzerindeki etkilerine dikkat çekilmiştir. Üniversite bölümü değişkeni açısından, coğrafya öğretmenliği öğrencilerinin diğer bölümlere kıyasla daha yüksek mizojini puanlarına sahip olması dikkat çekicidir ancak bu durum, söz konusu bölümde erkek öğrenci sayısının belirgin biçimde fazla olmasıyla açıklanabilir. Dolayısıyla, bu farklılık yalnızca bölüm değişkenine değil, aynı zamanda cinsiyet dağılımındaki dengesizliğe de bağlanabilir.

Gelir düzeyi değişkeni açısından ise "Erkeğe Daha Fazla Değer Verme" alt boyutunda anlamlı farklılık bulunmuştur. Düşük gelir grubundaki bireylerin bu alt boyuttan daha yüksek puanlar alması, ekonomik güçle toplumsal cinsiyet normları arasında bir ilişki olabileceğine işaret etmektedir. Benzer biçimde, annenin eğitim düzeyinin de aynı alt boyutta anlamlı bir değişken olduğu görülmüştür. Annenin eğitim seviyesinin düşüklüğü, çocukların özellikle kadınlara yönelik toplumsal tutumlarında daha geleneksel ve ataerkil kalıpların etkili olmasına zemin hazırlayabilmektedir (Adaçay, 2018). Şahin ve arkadaşlarının (2025) 18–65 yaş arası 412 kadınla gerçekleştirdiği çalışmada, toplumsal cinsiyet algısı ile kadın düşmanlığı arasında orta düzeyde negatif bir ilişki bulunmuş ve eğitim düzeyinin anlamlı farklılık yarattığı görülmüştür.

Katılımcıların kitap okuma alışkanlıkları ile mizojini düzeyleri arasındaki ilişkide, yalnızca "Kadına Güvenmeme" alt boyutunda anlamlı bir fark tespit edilmiştir. Bu durum, bireylerin edindikleri kültürel içeriklerin niteliği ve medya okuryazarlık düzeylerinin, toplumsal cinsiyet algılarını

etkileyebileceğini göstermektedir (Temellioğlu, 2021). Sosyal medya kullanım süresi ise "Erkeğe Kadından Daha Fazla Değer Verme" alt boyutunda anlamlı bir değişken olarak öne çıkmıştır.

Öneriler

Yapılan bu çalışmanın sonucunda cinsiyet, eğitim, kültürel alışkanlıklar ve medya kullanımı gibi değişkenlere yönelik İçselleştirilmiş Kadın Düşmanlığı Ölçeğinde anlamlı farklılıklar görülmekte ancak etki büyüklüğü düşük düzeyde seyretmektedir. Buna yönelik olarak İçselleştirilmiş Kadın Düşmanlığı Ölçeğinin kullanılarak daha farklı gruplarda bu faktörlerin tekrar analiz edilmesi ve yeni değişkenlerin yordanması önerilmektedir. İçselleştirilmiş Kadın Düşmanlığı Ölçeğinin yalnızca kadınlarda değil erkeklerde kullanılması da ölçeğin hem geçerlilik ve güvenirliğini katkı sağlamak hem de cinsiyete yönelik mizojiniyi ortaya koymak adına önemlidir. İçselleştirilmiş kadın düşmanlığının yalnızca bireysel bir olgu olmadığı, sosyal, kültürel ve ekonomik etkenlerle de bağlantılı olarak şekillendiğini göstermek adına toplumsal düzeyde ve nicel araştırmalarla desteklenmesi önemlidir.

Ek Beyan

Çalışma birinci yazarın ikinci yazar danışmanlığında yürüttüğü tez çalışmasından üretilmiştir.

Yazar Katkıları

Çalışmanın kuramsal çerçevesi birinci yazar tarafından oluşturulmuş, veri toplama ve analiz süreci ikinci yazar tarafından yürütülmüş, makale her iki yazar tarafından ortaklaşa yazılmış ve son hali birlikte onaylanmıştır. Katkı oranları birinci yazar için %60, ikinci yazar için %40'tır.

Finansman

Bu çalışma herhangi bir kurum ya da kuruluş tarafından fonlanmamıştır.

Sorumlu Yapay Zekâ Beyanı

Bu çalışmada, OpenAI GPT-4 sürümü literatür taramasında güncel ilgili kaynakların künyesinin sağlanması amacıyla kullanılmıştır. Yazarlar olarak, yapay zekâ tarafından üretilen içeriklerden kaynaklanabilecek sorunların sorumluluğunu tamamen üstlenmekteyiz.

Çıkar Çatışması Beyanı

Yazarlar, bu çalışmanın yayımlanmasıyla ilgili herhangi bir çıkar çatışmasının olmadığını beyan etmektedir.

Etik Kurul Onayı

Bu çalışma kapsamında Pen Akademik Yayıncılık Araştırma Etik Politikası ilkelerine uygun hareket edilmiştir.

Çalışma, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Etik Kurulu tarafından 29.04.2024 tarihinde 4AFF74U sayılı etik kurul onayı alınmıştır.

KAYNAKÇA

- Adaçay, F. R. (2018). Toplumsal cinsiyetin yaratılması ve sürdürülmesinde temel kurumların rolü. *Uluslararası İnsan Çalışmaları Dergisi*, 1(2), 345-363. <https://doi.org/10.35235/uicd.466986>
- Acker, J. (1990). Hierarchies, jobs, bodies: A theory of gendered organizations. *Gender and Society*, 4(2), 139-158. <https://doi.org/10.1177/089124390004002002>
- Aslantürk, G., ve Turgut, H. (2015). 8284 vakası: Ekşi Sözlük'te cinsiyetçi kamusalığın yeniden üretilmesi. *İlef Dergisi*, 2(1), 45-76. <https://doi.org/10.24955/ilef.305267>
- Batuş, G., Alve, F., Arık, B. ve Çoban, B. (2005). *Kadife Karanlık*. (2.Baskı), İstanbul: Su Yayınları.
- Baydar, H. G., Veysi, B. ve Günay, G. (2025). How sexism affects violence against women: The mediating role of misogyny. *Türk Dünyası Kadın Araştırmaları Dergisi*, 4(6), 1-14. Doi:10.5281/zenodo.15108698
- Bayraktar, G. (2023). İkinci dalga feminist hareketin feminizmin gelişimindeki dönüştürücü rolü. *Advances in Women's Studies*, 5(2), 49-56. <https://doi.org/10.5152/atakad.2023.23042>
- Beauvoir, S. D. (1956). *The Second Sex*. (2. Baskı), New York: Jonathan Cape.
- Bem, S. L. (1993). *The Lenses of Gender: Transforming the Debate on Sexual Inequality*. Yale University Press.
- Biescas, A., Ocampo, M. R., Macatangay, G. F., Pascua, E. J., and Sandoval, L. J. (2023, July 9). Is history repeating itself?: *Analysis of the Transmission of Misogyny to Daughters Through Family Communication*. <https://dx.doi.org/10.2139/ssrn.4504733>.
- Bitmez, M. N. (2019). İnsan hakları ve toplumsal cinsiyet eşitliği bağlamında Türkiye'de kadına yönelik sosyal politikalar. *Toplum ve Kültür Araştırmaları Dergisi*, (4), 53-80.
- Buchmann, C., DiPrete, T. A. and McDaniel, A. (2008). Gender inequalities in education. *Annual Review of Sociology*, 34(1), 319-337. <https://doi.org/10.1146/annurev.soc.34.040507.134719>
- Can, A. (2022). *Spss ile Bilimsel Araştırma Sürecinde Nicel Veri Analizi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Erenoğlu, R. ve Yaman Sözbir, Ş. (2024). Genç kadınlarda içselleştirilmiş kadın düşmanlığı ile flört şiddetine yönelik tutumlar arasında bir ilişki var mıdır?. *Psikiyatri Hemşireliği Arşivleri*. (51), 89-94.
- Fiske, S. T. (2001). The ambivalent sexism inventory: Differentiating hostile and benevolent sexism. *Journal of Personality and Social Psychology*, 3(70), 491-512. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.70.3.491>.
- Gökçen, M. ve Kavas, A. B. (2018). Meslek seçiminde toplumsal cinsiyetin rolü: bir ölçek geliştirme çalışması. *Kariyer Psikolojik Danışmanlığı Dergisi*, 1(1), 48-67.
- Güler, M., Bozkur, B. ve Güler, H. A. (2024). Parent resilience, couple burnout, and misogyny in fathers with disabled children. *Psihologija*, 57 (4), 475-489. <https://doi.org/10.2298/PSI220919003G>.
- Gültekin, İ., ve Durmuş, E. (2025). Erkeklerin psikolojik yardım arama tutumlarını yordamada femfobi ve içselleştirilmiş kadın düşmanlığının rolü. *Akdeniz Kadın Çalışmaları ve Toplumsal Cinsiyet Dergisi*, 8(1), 24-44.

- Güngör, E. ve Uyanık, A. (2024). Erkek üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rolleri tutumlarının kadın düşmanlığı üzerindeki etkisi. *Ankara Sağlık Bilimleri Dergisi*, 13(2), 116-125. <https://doi.org/10.46971/ausbid.1562986>.
- Huber, J. (1988). A theory of family, economy, and gender. *Journal of Family Issues*, 9(1), 9-26. <https://doi.org/10.1177/0192513880090010>.
- Jane, E. A. (2016). Online misogyny and feminist digilantism. *Continuum*, 30(3), 284-297. <https://doi.org/10.1080/10304312.2016.1166560>.
- Kılıç, N. ve Karaçay, H. (2021). İşgücü piyasasında kadının konumu ve cinsiyete dayalı ayrımcılık: Neoklasik ve marksist yaklaşımlar üzerine bir değerlendirme. *Journal of International Management, Educational and Economics Perspectives*, 9(1), 24-33.
- Kyriazos, T. ve Poga, M. (2023). Association of modern sexism with demographic and socioeconomic factors: A machine learning approach. *Social Network Analysis and Mining*, 13(1), 154. <https://doi.org/10.1007/s13278-023-01164-y>.
- Maigret, E. (2011). *Medya ve İletişim Sosyolojisi*. (H. Yücel, Çev.), (2. Baskı), İstanbul: İletişim Yayınları.
- Sözbir, Ş. Y., Vural, G. ve Toprak, F. Ü. (2020). A study for testing the validity and reliability of the Turkish version of the internalized misogyny scale. *International Journal of Mental Health and Addiction*, 19(18), 1705-1715. <https://doi.org/10.1007/s11469-020-00257-5>.
- Sparks, B., Zidenberg, A. M., and Olver, M. E. (2022). Involuntary celibacy: A review of incel ideology and experiences with dating, rejection, and associated mental health and emotional sequelae. *Current psychiatry reports*, 24(12), 731–740. <https://doi.org/10.1007/s11920-022-01382-9>.
- Suveren, Y. (2022). Günümüz dünyasında kadın düşmanlığı (mizojini) ve görünümleri. *Sakarya Üniversitesi Kadın Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 19-36.
- Şahin, H., Akca, N. and Çakmak, A. (2025). The relationship between women's perception of social gender and misogyny. Empowering women through rural sustainable development and entrepreneurship. *IGI Global Scientific Publishing*, 347-356. 10.4018/979-8-3693-6572-4.ch018.
- Temelli, E. (2022). “Incel” örneği üzerinden çevrim içi mizojinist gruplar ve şiddet eylemleri. *International Journal of Social and Humanities Sciences (IJSHS)*, 6(1), 11-30.
- Temellioğlu, Ş. H. (2021). Andersen masallarında toplumsal cinsiyet rolleri. *AÇÜ Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 7 (1), 165-178. <https://doi.org/10.22466/acusbd.945013>.
- Turnbull, S. M., Vanholsbeeck, F., Locke, K. and O'Neale, D. R. J. (2019). Bourdieu, networks, and movements: Using the concepts of habitus, field and capital to understand a network analysis of gender differences in undergraduate physics. <https://arxiv.org/abs/1903.08725>
- Türel, N. Ş., ve Dolmacı, N. (2013). İş yaşamında kadın çalışanlara yönelik ayrımcı bakış açısı ve mobbing üzerine ampirik bir çalışma. *Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 83-104.